

Dosarul nr. 3r-403/21

2-20156969-01-3r-22122021

Instanța de fond: Judecătoria Strășeni, sediul central – I. Talmaci

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Minciuna ,V. Clima, E. Palanciuc

DECIZIE

29 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului s. Sireți, r-nul Strășeni cu privire la anularea actului administrativ.

împotriva încheierii din data de 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, din motivul depunerii motivării apelului tardiv,

constată:

La 11 decembrie 2020 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus acțiune împotriva Consiliului s. Sireți, r-nul Strășeni, prin care a solicitat anularea deciziei nr. 7/14 din 14 octombrie 2020 cu privire la crearea Centrului de tineret Sireți.

Prin hotărârea din data de 24 iunie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul central s-a respins acțiunea depusă de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat ca neîntemeiată. (f.d. 40,44-49)

La 06 iulie 2021 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii. (f.d.50)

Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat la 24 septembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, a depus apel motivat. (f.d.71-72)

Prin încheierea din data de 24 noiembrie 2021 Curtea de Apel Chișinău a declarat inadmisibil apelul depus de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, deoarece motivarea apelului a fost depusă tardiv. (f.d. 85-86)

La 15 decembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus recurs împotriva încheierii instanței de apel, prin care a solicitat admiterea apelului, anularea încheierii cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău. (f.d. 90-91)

În motivarea recursului Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a menționat că instanța de apel nu i-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată, expunându-se asupra inadmisibilității apelului în absența autorității publice, fapt ce constituie temei de anulare a încheierii contestate.

Autoritatea publică recurentă a indicat că instanța de apel a încălcat drepturile procedurale ale autorității recurente, ori nu a notificat oficiul privind expunerea asupra termenului de depunere a apelului și asupra solicitării de repunere în termen.

Curtea Supremă de Justiție a expediat pentru notificare Consiliului s. Sireți copia recursului depus de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva încheierii din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu explicarea dreptului de a depune referință. Până la examinarea recursului autoritatea publică intimată nu a făcut uz de dreptul procedural de a depune referință referitor la argumentele recursului.

În corespundere cu articolul 241, alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată, care a emis încheierea contestată, în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 24 noiembrie 2021, a notificat-o Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat la 07 decembrie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la fila dosarului 88.

Instanța de recurs reține că Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat s-a conformat prevederilor legale și în termen a depus recursul împotriva încheierii din data de 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Conform art. 243, alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces. Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Cercetând starea de fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, Colegiul constată că Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus prezenta acțiune împotriva Consiliului s. Sireți, r-nul Strășeni, prin care a solicitat anularea deciziei nr. 7/14 din 14 octombrie 2020 cu privire la crearea Centrului de tineret Sireți.

Judecătoria Strășeni, sediul central prin hotărârea din data de 24 iunie 2021 a respins acțiunea depusă de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat ca neîntemeiată. (f.d. 40,44-49)

La 06 iulie 2021 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi decizii cu privire la admiterea acțiunii. Totodată a

menționat că motivarea apelului va fi depusă ulterior după notificarea hotărârii motivate. (f.d.50)

La 24 septembrie 2021 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus apel motivat. (f.d.71-72)

Prin încheierea din data de 24 noiembrie 2021 Curtea de Apel Chișinău a declarat inadmisibil apelul depus de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, deoarece motivarea apelului a fost depusă tardiv. (f.d. 85-86)

Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a criticat soluția instanței de apel, indicând că a prezentat motivarea apelului în termen.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, ori în corespundere cu art. 236, alin. (2), lit. e) din Codul administrativ apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232, alin. (2).

În conformitate cu articolul 232 din Codul administrativ, (2) motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Instanța de recurs menționează că termenul de procedură instituit de legiuitor pentru depunerea apelului motivat este prevăzut de o normă imperativă. Așa, art. 232, alin. (2) din Codul administrativ stipulează că începutul curgerii termenului de depunere a apelului motivat este determinat doar de un singur eveniment – de la data notificării hotărârii motivate.

Conform art. 97, alin. (1) din Codul administrativ notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. (2) Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice. (3) Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

În conformitate cu art. 109 din Codul administrativ un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Din materialele dosarului rezultă că hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul central a fost pronunțată la data de 24 iunie 2021.

La 16 august 2021 instanța de fond a expediat participanților la proces hotărârea motivată. (f.d. 54)

Potrivit avizului de recepție anexat la fila dosarului 55, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a recepționat hotărârea motivată a instanței de fond la 18 august 2021.

Conform art. 63, alin. (1) din Codul administrativ, calcularea termenelor în procedura administrativă se efectuează în conformitate cu prevederile art. 259-266 din Codul civil (în redacția actuală a Codului civil art. 383-390).

La rândul său, art. 385 din Codul civil prescrie în alin. (1) că, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, atunci ziua survenirii evenimentului sau momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Coroborând normele legale precitate, se constată că în condițiile speței începutul curgerii termenului de depunere a motivării apelului este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării hotărârii motivate, adică ziua de 17 august 2021, iar ultima zi fiind data de 17 septembrie 2021, ora 24.00.

Însă, distinct acestor circumstanțe, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a prezentat Curții de Apel Chișinău motivarea apelului la 26 septembrie 2021. Astfel, este în afara oricărui dubiu că Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu a depus motivarea apelului în termenul legal prevăzut la art. 232, alin. (2) din Codul administrativ, deși, de la momentul notificării hotărârii motivate a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de acest drept procedural și a depune motivarea apelului în interiorul termenului legal.

Argumentul Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat precum că instanța de apel nu i-a acordat posibilitatea de a participa în ședința de judecată și a-și expune opinia asupra termenului de declarare a apelului și de repunerea acestuia în termen, este considerat de către instanța de recurs neîntemeiat, deoarece în conformitate cu art. 236, alin. (1) din Codul administrativ instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului.

Prin urmare, instanța de apel examinează admisibilitatea apelului, fără notificarea participanților la proces, ori prevederile art. 236 din Codul administrativ nu prevede citarea participanților la proces la această etapă.

În urma celor constatate Colegiul menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Colegiul consideră că, prin prisma art. 24, alin. (1) din Codul administrativ Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, inițiind acțiune în instanța de judecată, avea obligația prezumată de a manifesta diligență și atitudine activă să se intereseze de soarta dosarului și să depună apelul motivat în termen. Această acțiune procesuală era vital necesară pentru întreprinderea măsurilor de protejare a drepturilor de acces la instanță și declararea în termen a căii de atac (apelul), în caz contrar intervenind cu titlu de sancțiune procedurală, declararea apelului inadmisibil în temeiul art. 232, alin. (2) coroborat cu art. 236, alin. (2), lit. e) din Codul administrativ.

Cu privire la acest aspect Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat în cauza Van Harn v. Germania (nr.7557/03 din 11 septembrie 2007) că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

În conformitate cu prevederile art. 65, alin. (1) din Codul administrativ dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen.

Din materialele dosarului rezultă că autoritatea publică recurentă nu a beneficiat de dreptul prevăzut la art. 65, alin. (1) din Codul administrativ și nu a solicitat instanței de apel repunerea în termenul de declarare a apelului, ori o asemenea solicitare în apelul motivat, depus peste termen, nu este inserată.

Sub acest aspect Colegiul notează că legiuitorul a instituit termen imperativ pentru exercitarea căii de atac, asigurând astfel stabilitatea raporturilor juridice dintre părți și evitarea incertitudinii pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, derulează și se modifică o complexitate de relații dintre părți sub egida unor norme de drept distincte. Deci, admiterea exercitării unei căi de atac în afara termenului legal ar constitui o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv, o soluție inadmisibilă în conjunctura ordinii de drept naționale.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat în jurisprudența sa că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Or, aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu v. România, cauza Marckx v. Belgia).

La fel, în cauza Ponomaryov v. Ucraina Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că, deși în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

În lumina acestor circumstanțe, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel întemeiat a declarat inadmisibil apelul depus de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva hotărârii din data de 24 iunie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul central.

Conjunctura situației de fapt constatată de instanța de recurs și concluziile trase profilează netemeinicia recursului și necesitatea respingerii acestuia.

În conformitate cu art. 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

Se menține încheierea din data de 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Oficiul

teritorial Chişinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului s. Sireţi, r-nul Străşeni
cu privire la anularea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul

Maria Gervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh